

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
«ΠΑΤΡΙΩΝ»
ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ 3 Α
ΤΗΛΕΦ. 582

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

*Εκδιδόμενον τῇ Επιμελείᾳ Επιτροπῆς ἐν τῶν κ. κ. Γ. Ν. Χατζηδμή, Κ. Γ. Ζηλοῦ καὶ Ι. Μ. Δομβρίγγου διευθύνοντος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΕΚΤΥΠΟΥΝΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Πρὸ πολλῶν καὶ δυσεπιλύτων ζητημάτων θὰ εὐρεθώ-
σιν οἱ ἀναλαβόντες νὰ μελετήσωσι καὶ θεραπεύσωσι τὴν
ἀτροφίαν, ἣν μακρὰ νάρκη ἐπέφερεν ἐπὶ τοῦ ἐκκλησια-
στικοῦ ἡμῶν σώματος. Ἀλλὰ τὸ ζωογόνον πνεῦμα,
ὅπερ ἀπὸ τινος ἐνδυναμόνεται πάλιν, ἀπορροῖται, ὅ-
τι ἀσκήσῃ καὶ ἐπὶ τούτων τὴν ἀγαθοποιὸν αὐτοῦ
ἐπίδρασιν καὶ σωτήρια ἀποτελέσματα θὰ ἐπιστέψωσιν,
ὡς ἐλπίζομεν, τὴν μακρὰν καὶ πάνδημον προσδοκίαν.

Ἡ τύχη τοῦ κατωτέρου κλήρου ἀποτελεῖ ἀναντιρρή-
τως τὸ σοβαρώτερον τῶν σχετικῶν ζητημάτων. Εἶναι
αὗτος ἡ μεγάλη δύναμις τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι τὰ
στελέχη διὰ τῶν ὁποίων στρατεύεται αὕτη καὶ ἐπιστρα-
τεύει τὸ ἔθνος ὁλόκληρον. Ἀλλ' ἐνῶ περὶ τῆς τύχης
καὶ τοῦ τελευταίου δεκανέως τόση καταβάλλεται φρον-
τις καὶ μέριμνα, τίς σκέπτετο, ἐπὶ τὸσον ἤδη καιρὸν
περὶ ἐκείνου, ὅστις κρατεῖ τὴν κλεῖδα τοῦ ὁλοσπασίου
τῆς ψυχῆς; Ναί, τοῦ ὁλοσπασίου. τοῦ ἵππου τὰ ἐφό-
δια καὶ τὴν ἀξίαν ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα κατέδειξαν οἱ
δύο νικηφόροι μας πόλεμοι;

Ἀλλὰ ἤσκει πράγματι τὴν πρέπουσαν ἐπίδρασιν ὁ
κατωτέρος κλῆρος ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας καὶ
εἶναι ἀνάλογος ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ ἐκτίμησις αὐτῆς πρὸς
τὸν θεματοφύλακα τοῦτον πάσης ἐθνικῆς παραδόσεως;

Ἀπὸ πατρὸς ὑπεβιάσθη ἢ ὄχι εἰς ὑπαλληλίσκον ὁ
ιερεὺς, ἐντεταλμένον οὐχὶ τὴν διαφώτισιν καὶ ἐνίσχυσιν
τῶν ταλαντευομένων ψυχῶν ἀλλὰ τυπικὰ τινα καθή-
κοντα, τὰ ὅποια μάλιστα παρακαλεῖται ἢ ἐπιτάσσεται
νὰ ἐκτελέσῃ ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον ὄχι διὰ νὰ μὴ
κουράζῃται ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ κουράξῃ;

Ἡ πρὸς αὐτὸν ὑπόληψις τῶν μορφωμένων λεγομέ-
νων τάξεων εἶναι ἢ ὄχι ἀντιθέτως ἀνάλογος πρὸς τὴν
μόρφωσιν αὐτῶν, ὥστε ὡς γνώρισμα ἀναπτύξεως παρὰ
πολλοῖς νὰ θεωρῇται ἢ πρὸς τὸν κλῆρον ἀδιαφορία;
Καὶ ἡ ἀδιαφορία αὕτη δὲν μεταδίδεται διὰ τῆς μιμή-
σεως εἰς τὰς ἀμορφώτους τάξεις;

Μεταξὺ τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ιερέως ὑπάρχει ἢ ὄχι
χάσμα μέγα, γεφυρούμενον μόνον κατὰ τὰς ἡμέρας
τῶν γάμων, βαπτίσεων καὶ κηδεῶν, χάσμα τηροῦν
αὐτὸν εἰς ἀπόστασιν ὡς ὑπάρξιν κατωτέραν καὶ συντε-
λοῦν πράγματι εἰς τὸ νὰ εἶναι καὶ διατηρῇται κατώτε-
ρος, ξένος ἀποκεκλεισμένος, συντετριμμένος ἐκ τῆς
ἀδιαφορίας τῶν ἄλλων καὶ τῆς ἀχρηστίας ἑαυτοῦ;

Καὶ ἂν ἡ καρδιά του εἶναι πλήρης ἀγάπης, ὑπομο-
νῆς, ταπεινοφροσύνης, αὐταπαρνήσεως, καὶ ὅλων τῶν
θησαυρῶν οὓς δύναται νὰ περιχλίσῃ τὸ ἱερὸν σχῆμα, εἰς
τί θὰ ἐχρησίμευον ταῦτα, ἀζήτητα, περιφρονημένα;

Ἰδοὺ θέματα καὶ ζητήματα διὰ τὴν λύσιν τῶν ὁρίων
τὸ ἐνεστώδες εἶναι ὑπεύθυνον ἀπέναντι τοῦ μέλλοντος.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ Ε' Νηστεῶν

(Μαρκ. 10. 32, 45)

Κείμενον.

Ἐφ' οὗ καὶ ἐκεῖνον παραλαβόντες ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώ-
δεκα μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ
μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνουмен εἰς
Ἱερουσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται
τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν
αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι
καὶ ἐμπαίζουσιν αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ
Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ Ζεδεδαιου λέγοντες·
διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ εἰς αὐτὸν ποιῆται με ὑμῖν;
οἱ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τί θέλετε ποιῆσαι με ὑμῖν; οἱ
δὲ εἶπον αὐτῷ· δὸς ἡμῖν ἵνα εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς
ἐξ ἐξωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου· ὁ δὲ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε; δύνασθε
πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ
ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· δυ-
νάμεθα· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριον,
ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζο-
μαι, βαπτισθήσεσθε. τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ
ἐξ ἐξωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἠτοι-
μασται· καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν
περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου· ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλε-
σάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς· οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες
ἀρχεῖν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ με-
γάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν· οὐχ οὕτω δὲ
ἔσται ἐν ὑμῖν ἀλλ' ὅς ἐάν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν
ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, καὶ ὅς ἐάν θέλῃ ὑμῶν γε-
νέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· καὶ γὰρ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆ-
σαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ πολλῶν.

Σημειώσεις.

- 1) Τοῖς ἔθνεσι. — Τὴν κατοχὴν τῆς χώρας Ῥωμαϊκῇ ἀρχῇ.
- 2) Δὲν ἔχετε γινώσκον ἀκριβῶς τοῦ δικαιοῦματος τὸ ὅποιον ζητεῖτε.
- 3) Δύνασθε νὰ πῆτε τὸ πικρὸν, τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου ποτήριον, τὸ ὅποιον ἐγὼ, κατὰ θεῖαν βουλὴν, ἔχω προσεσθῆναι νὰ πίνω.
- 4) Αἱ ζητούμεναι τιμητικαὶ θέσεις δὲν ἔκαστῶνται ἐκ προσωπικῆς ἐμοῦ εὐνοίας, ἀλλ' ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ Πατρὸς ἡμεῶν ἐκείνοις οἵτινες ἔργον θέλουσι φανῆναι αὐτῶν.
- 5) Πολλοὶ λαμβάνοντες ἀρχόντες τῶν ἐθνῶν, ἐντελῶς δεσπόουσιν ὡς κύριοι αὐτῶν.
- 6) Μεγάλην πολιτικὴν δύναμιν ἐκαστοὺν, ἐντελῶς ἐξουσιάζουσιν αὐτῶν.
- 7) Ἀντάλλαγμα.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

ΕΞΙΛΑΣΤΗΡΙΟΣ ΘΥΣΙΑ

Ἐκ τῆς πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Θ', 11-15.

Ἐν τῇ αὐτῇ ἀναγνωσκόμενῃ περιουσίᾳ τῆς πρὸς Ἑβ-
ραίους ἐπιστολῆς ὁ Ἀπόστολος ποιεῖται λόγον περὶ τοῦ
ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ἐξαιρῶν τὴν ἐξιλαστήριον θυσίαν δι' αὐτοῦ τοῦ αἵματος
τοῦ Χριστοῦ τὴν γενομένην ἀντὶ τῆς δι' αἵματος ταύρων

και τράγων γενομένην καθ' ἑκάστον ἐνιαυτὸν ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἀρχιερέων.

«Χριστὸς παραγενόμενος, Ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν διὰ τῆς μεζονος καὶ τελειότερας σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου, τοῦτέστιν, οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, οὐδὲ δι' αἵματος, εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια αἰώνιαν λύτρωσιν εὐράμενος.»

Παραγενόμενος, ἐλθὼν, δηλαδή, ἐπὶ τούτῳ ἀρχιερεὺς ἵνα προσφέρῃ αὐτὸς οὗτος τὴν ἐξιλαστήριον θυσίαν διὰ τῆς σκηνῆς οὐχὶ τῆς ἐν τῷ ναῷ τοῦ Σολομῶντος ἢν χεῖρες ἀνθρώπων κατεσκεύασαν ἀλλὰ διὰ τελειότητος καὶ μεγίστης εἰς τὴν ὁποίαν κατῴκει τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος, τοῦτέστιν αὐτοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ· εἰσῆλθε δὲ εἰς τὰ ἅγια τοῦτέστι εἰς τὸν οὐρανὸν κατορθώσας τὴν αἰώνιαν λύτρωσιν τῶν ἀνθρώπων οὐχὶ διὰ θυσίας αἵματος μόσχων καὶ τράγων ἀλλὰ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος.

«Εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων καὶ σποδὸς δαμάλεως βαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστι πνεύματος αἰώνιου ἐαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῇ Θεῷ, καθαρῶς τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι;».

Οἱ μεμασμένοι κεκοινωμένοι ἀκάθαρτοι θεωροῦμενοι Ἰουδαῖοι βαντίζονται διὰ τοῦ αἵματος τῶν θυσιαζομένων ζώων καὶ διὰ τῆς σποδοῦ μεμιγμένης ὕδατι, ἐκαθαρίζοντο κατὰ τὸν ἡθικὸν νόμον αὐτῶν. Ἐκ τῆς πράξεως ταύτης τῶν Ἰουδαίων ὁμώμενος λέγει αὐτοῖς ὁ Ἀπόστολος: ἐὰν τὸ αἷμα τῶν ταύρων καὶ τῶν τράγων ἀγιάζῃ καθαρίζον τὸ μεμολυσμένον σῶμα, πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα Χριστοῦ, ὅστις προσήνεγκεν ἅπ' ἐαυτοῦ δι' ἁγίου Πνεύματος ὡς ἄμωμος θυσία τῇ Θεῷ θὰ καθαρῶς τὴν συνείδησιν ἡτοί τὴν ψυχὴν ὑμῶν ἀπὸ τῶν ἔργων, ἅτινα ἀποκτείνουσι καὶ νεκροῦσιν αὐτὴν, καὶ οὕτω θὰ λατρεύηται Θεῷ τῷ ἀληθινῷ.

Καθὼς καὶ ἐν ταῖς προηγούμεναις περικοπαῖς τῆς πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς εἴπομεν, ὁ Ἀπόστολος πάντα τὰ ἐπιχειρήματα αὐτοῦ πρὸς ἀπὸδείξιν τῆς διὰ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ παύσεως τῆς σκιᾶς τοῦ νόμου, σχετίζει πρὸς τὰ ἐν ταῖς προφητικαῖς βιβλίαις καὶ τῷ τελετουργικῷ τῶν Ἰουδαίων νόμῳ ἀναφερόμενα. Οὕτω ἐν τῇ παρούσῃ περικοπῇ ἀποδεικνύει ὅτι αἱ κατ' ἔτος γενομέναι ὑπὲρ ἁμαρτιῶν θυσίαι ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως ἦσαν τύπος καὶ σκιά τῆς ἐξιλαστήριου θυσίας, ἣν ἐλθὼν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐποίησεν ἅπαξ διὰ πάντος διὰ τὸν ἐαυτοῦ θανάτον ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, γενομένος διὰ τῆς θυσίας ταύτης θύτης καὶ Ἀρχιερεὺς καὶ δὴ μέγιστος ἀρχιερεὺς χρησιμοποιοῦντας μὲν ὡς σκηνὴν τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῶμα ἀναγκῶν δὲ τὴν συγχωρηθεῖσαν ἀνθρωπότητα εἰς τοὺς οὐρανούς.

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Ο ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ

Νάχεν ἡμέρα βροχερὴ καὶ νύχτα πουντιαμένη.
Μὴ βάλ' ὁ Μάρκος τὴν βουλὴν μέσ' τὴν Τουρκίαν νὰ πάγῃ.
Τ' ἀποβράδ' σηκώθηκε, σταῖς τρεῖς τοῦ μεσονύχτιου
Ψηλὴν φωνήσαν ἐβαλεν ὅσον κι' ἂν ἐδυνήθη.
— Ὅς' ἀγαπᾷτε τὸν Χριστὸ καὶ εἰσθε βαπτισμένοι,
Τουφάκι νὰ μὴ ρίψετε σ' αὐτοὺς τοὺς Παράλλους,
Μόν' τὰ σπαθιά τραβήξανε κι' ἔκοψαν δακτύλους.
Σκοδρὰν πασὰς τοῦ φώναζε. Λατίν πασὰς τοῦ λέγει·
— Δὲν τ' ὀλιπίζα, βρε Μπότσαρη, νάρθῃς τώρα τὴν νύχτα.
— Τί λέε αὐτοῦ, Σκοδρὰν πασά, κι' ὀλάνι τῶν πασάδων,
Ὡς νὰ σὲ πιάσω ζωντανόν σὰν ὅλους τοὺς πασάδες.
Μιά μπαταριά τοῦ ρίξανε τὴν νύχτα κι' ἀπεκρίθη,
Ψηλὴν φωνήσαν ἐβγάλε καὶ βαρβαριστάνει·
— Βρε ποῦσαι. Κώστα μ', ἀδελφέ, μορὲ Κίτσο Τσαβέλλα;

Νὰ μὴν κιοτεῦτε ὅς τὴν Τουρκίαν, βαρεῖτε τοὺς μουρτάτες,
Καὶ μένα μ' ἐσκοτώσανε, πηγαίνω γιὰ τὸ Γένοα.
Μάρκο μ' σὲ κλαίγ' ἡ Ρούμελη, ὅλ' οἱ Καπεταναῖοι.
Μὰ σὰν τὸν κλαίγ' ἡ φτωχολογιά, ἄλλος πολὺ δὲν κλαίγει.

ΠΥΡΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ

Α'

Ἡπειρος

Δι' ὁράμβον ἀκηράτου χαρᾶς ἔχοντες ἠρχίσμεν τὴν ἀνὰ τὴν νέαν, Μεγάλην Ἑλλάδα, ἐπίσκεψιν ἡμῶν καὶ ἐπερᾶναμεν αὐτὴν με βαρυαλγὲς ἀνάθεμα, ἀνάθεμα κατὰ παντὸς, ὅστις ἐγένετο αἷτιος αἱ ὀνειρῶπλαστοὶ νίκαι ἡμῶν εἰς οὐδὲν τέλος κατὰ πάντα σεμνὸν ν' ἀποδώσιν, ὥστε βαρυγόναι νὰ συρῶμεθα οἱ χθὲς μεγαλοπτερυγες τοῦ Μπιζανίου καὶ τῆς Κρέσνας ἀετοῖ.

Δὲν ἔχομεν τὴν γνώμην τῶν παλαιῶν τινῶν ὅτι τὸ θεῖον εἶναι φανερόν καὶ ἀρέσκειται νὰ ταπεινώνῃ πᾶσαν φρονήματος ἐπαρσιν ὑπερβολικὴν· διότι ἡ θεότης, τῆς σοφῆς τάξεως τοῦ παντὸς καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἡ ἐννοία, δὲν ἤθελε φρονήτῃ ἡμᾶς δίκαια ἐργασθέντας καὶ μετὰ ἡρεμίας σεμνότητος ἀκούοντας ὅσα δι' ἡμᾶς ἐγκώμια λέγουσιν οἱ ἀλλοδαποὶ· νῦν δὲ μάλιστα δὲν ἀρρῶζει δι' ἡμᾶς τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ δαιμονίου σατυρικοῦ ποιητικοῦ Τίμωνος ἀνθρώποι κενῆς οἰήσεως ἔμπλεοι ἀσκοί. Πάντων δὲ αἷτιον τῶν παντοδαπῶν ὅσων πάσχομεν ἐν Ἡπειρῷ καὶ ἐν ταῖς νήσοις δεινῶν πολιτικῶν συμπερὸντων τὰ μιὰρὰ βουλευμάτα. Ἀλλὰ τὰ βουλευμάτα ταῦτα, τῆς Δύσεως μάλιστα πρὸς ἡμᾶς τὰ μελανοκάρδια, ἔπρεπε νὰ τὰ προσμένωμεν καὶ ἐπροσμένωμεν αὐτά. «Συνειθισμένα εἶναι τὰ βουνα ἀπὸ χιόνια» λέγει ἡ κοινὴ παροιμία, συνειθισμένοι καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὸ μῖσος αὐτῆς τὸ θρησκευτικὸν καὶ πολιτικὸν κατὰ τοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους, κατὰ τοὺς ὑστεροὺς δὲ τούτους ἀπὸ αἰῶνος χρόνους τοῦλάχιστον ἀπὸ τὸ μῖσος τὸ πολιτικόν. Φόβος ἦτο μόνον παρὰ τὰ διδάγματα τοῦ γένους ἡμῶν νὰ κύψωμεν ὡς Ἀρμένιοι, ὡς Σύριοι, ὡς Ἀλβανοὶ εἰς τὴν θέλησιν τοῦ ἰσχυροτέρου· τότε θὰ ἤρμοζεν εἰς ἡμᾶς τεταπεινωμένα νὰ λέγωμεν τὸ τοῦ Εὐριπίδου «πῶς νὰ ψάλω τὴν συμφορὰν μου; με δάκρυα ἢ με θρήνους ἢ με πένθη;» Ἀλλ' εὐτυχῶς ἐκεῖ ἐπ' αὐτὴν εἰς τὴν Ἡπειρον, τὴν ὑπὸ τοῦ βδελυροῦ, τοῦ σιδηροδακτύλου συμφέροντος ἀθέως οὐχὶ εἰς κράτος, ἀλλ' εἰς ληστρικὴν συμμορίαν παραδιδομένην, δὲν ἐλησμονήθησαν τὰ παραγγέλματα τῶν προγόνων, ὅτι τῶν βαρβάρων εἶναι λογικὸν ν' ἀρχώσιν οἱ Ἕλληνες καὶ οὐχὶ οἱ ἄρβάροι τῶν Ἑλλήνων· διότι οὗτοι μὲν ἐπλάσθησαν δούλοι ὑπὸ τῆς φύσεως, ἐλεύθερον δὲ τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὅτι ὁ ἐκ γένους μεγάλου καταγόμενος εἶναι τρόπον τινὰ ἀνάγκη ἀπαράδατος τιμῆς καὶ ὑπερηφάνους νὰ ζῇ, ἄλλως ν' ἀποθνήσκῃ μὴ κατασχόντων τὴν τιμὴν καὶ ὑπερηφάνων τοῦ γένους. Καὶ οἱ τῆς ἄνω Ἡπειροῦ Ἕλληνες, ἔχοντες ἀντιτεταγμένους πρὸς αὐτοὺς Ἀλβανούς—οἵτινες λησταὶ μὲν ἦσαν κατὰ ἀρχαιότητα, ἀγνωστοὶ κατὰ τοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους ἐκ τῆς παντελοῦς ἀσημότητος αὐτῶν, μετὰ τὸν θάνατον δὲ τοῦ Γεωργίου Καστριώτου (Σκενδέρβεῦ) δρομαῖοι προσῆλθον εἰς τὴν δουλείαν τῶν Τούρκων καὶ ὑστερον ἀθροῖς εἰς τὴν μακεδονισμὸν—δὲν κάμπτονται, καὶ ἂν δὲν καταδύθων ὑπὸ τῆς ἐνδείας τῶν παντοίων εἰς τὸν πόλεμον ἐπιτηδείων καὶ ὑπὸ τῆς υπερκόμου ἰσχύος τῶν παντοδαπῶν ἐκθρῶν τῶν μετὰ τῶν Ἀλβανῶν τεταγμένων, ὅ' ἀποθάνωσι μετὰ τῆς τιμῆς, ὁ τοιοῦτος δὲ θάνατος εἶναι μετὰστασις εἰς ἄλλον βίον, ἐκ τούτου δὲ δὲν εἶναι μακρὸν ἡ ἀνάστασις εἰς νέαν ζωὴν. Τοῦτο τοῦ ὅλου ἔθνους ἡμῶν δηλοῖ ὁ ἱστορικὸς βίος, ὅστις καὶ ἂν ἔχῃ ποτὲ χρόνους δεινῆς δουλείας, λάμπει ὅμως εἰς φῶς πολιτισμοῦ, ἂν μὴ πάντοτε εἰς πολέ-

μικηνιδόξαν· καὶ πᾶσα μὲν, ἀλλὰ καὶ ἰδιαιτέρως ἡ γῆ αὐτῆς τῶν Ἡπειρωτῶν, ἡ γεννήσασα τὸν Καραϊσκάκη, ἡ θρέψασα τοὺς κλέφτας τῆς Πίνδου, τὸν Πούλιον Δράκον, τοὺς Γριβαίους, τοὺς ὑπερασπισάντας κατὰ τοῦ Μωάμεθ τὰ ἐν Πελοποννήσῳ φρούρια ἡρώικους μάτυρας, τοὺς στρατιώτας τοῦ Κορκοδείλου Κλαδᾶ, ἡ περιλαμβάνουσα ἐν τῇ γενναίᾳ ἐγκλήρῃ τὴν Χειμάραν καὶ τὸ μεγαλάνωμα Σούλι, ἡ ἣν, ἥτις ἐβάστασε τὸν φωτοβόλον θρόνον τῶν δεσποτῶν τῆς Ἑλλάδος, οἵτινες μετὰ τῶν ἐκ Νικαίας αὐτοκρατόρων κατέλυσαν τὸν Λατίνων ἐπιδρομέων τὸ κράτος, ἡ γῆ ἥτις ἐπὶ χιλιετηρίδας κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἀπέκρουεν ἐνεκα τοῦ πυκνοτάτου Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν πάντοτε ληστῶν πέραν τοῦ Γενοῦσου οἰκούντων Ἰλλυριῶν, σκαιῶν, ἀπαιδεύτων, νεκρῶν ἐν ταῖς ἐργοῖς τοῦ νεύματος, ὅπως οἱ σήμερον ἀπόγονοι αὐτῶν, οἵτινες οὕτε ἔχουν τινὰ ἔχουσι, γλῶσσαν δὲ πενιχροτάτην, οὐ ἔνεκα τιχουργοὶ τινες (1) αὐτῶν ἔγραψαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἡ γῆ, ἥτις εἶδε νὰ γεννηθῇ ἐν αὐτῇ καὶ ν' ἀναρχῇ εἰς τιτᾶνα Ἑλληνικῆς παιδείσεως, ἀνδρείας ἡμῶν, δαιμονίου στρατηγικοῦ πνεύματος Πύρρος ὁ μέγας.

Τὰ Πάτρια, ὅπως καὶ διὰ πᾶν ἄλλο γενναῖον εἰς τὸν ἱστορικὸν βίον τοῦ γένους ἡμῶν ἀναφερόμενον, ἔχουσι γράψῃ καὶ τὴν Ἡπειρον ἀναφερόμενά τινα περὶ Σουλίου (ἔτος Γ' 3—8), περὶ Χειμάρρας (ἔτος Γ' ἀρ. 29) περὶ Κορκοδείλου Κλαδᾶ (ἔτος Γ' ἀρ. 37) καὶ ἄλλα (ἔτος Γ' 28, 38, 39, 40), ἅπαντα εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν ἀνήκοντα τουρκοκρατηθεῖσαν. Νῦν δ' εἰς τοὺς ἀρχαίους ἀνερχόμεθα χρόνους ὡς μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον, χρόνους μεγαλοφροσύνης ἐκτικῆς καὶ δαιμονίας μεγαλοπραγμοσύνης, ὅτε τὸ Ἑλληνικὸν μέχρι τῆς Κασπίας θαλάσσης ἤρχε καὶ μέχρι τοῦ φάσιος τῆς Ἰνδικῆς ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ ἐν τῇ βορείᾳ Ἀφρικῇ μέχρι τῆς σημερινῆς Ἀβυσσινίας καὶ τῆς Τριπολίτιδος, καὶ τῆς νοτίου δὲ Ἰταλίας καὶ τῆς Συκελίας ἐπεκράτει. Τότε ἦν ἡρώων μορφαί, οἱ Διάδοχοι τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ οἱ πύργοι, Λεωσθένης ὁ Ἀθηναῖος, οἱ Ἕλληνες ὑπὸ τὸν Ἀθηναίων στρατηγὸν Κάλλιππον τὸν Μοιροκλέους κατασυντρίπτες τοὺς Γαλάτας ἐν Θερμοπύλαις καὶ ἐν Ἡπειρῷ Ἀλένδρος ὁ ἀδελφὸς τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ ὁ Πύρρος, οὗτινος εἰ τῶν πολεμικῶν πράξεων καὶ τῶν μεγάλων πολιτικῶν λευμάτων θὰ πραγματευθῶμεν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΩΜΟΤΗΤΕΣ

Η ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΥΡΕΩΝ

Β'.

Τὴν 22αν Ἰουνίου περὶ τὸ μεσονύκτιον, ἀφηνιζόμεθα ῥομοὶ συνεπεῖα λακτισμάτων ὑπὸ δύο φρουρῶν, οἵτινες ἀναγγέλλουσιν ὅτι πρόκειται περὶ ταξιδίου εἰς Δράκον καὶ μᾶς διατάττουσι νὰ συμπαραλάβωμεν μόνον ὀλίγον μετ' ἡμῶν. Ἐγκαταλιπόντες ὅθεν τὰς ἀποσκευὰς ὡς λείαν τῆς βουλγαρικῆς ἀπληστίας, αἵτινες μολὶς ἀ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ἐκείθεν ἀναχωρήσεως μᾶς ἤλθον, ἐξερχόμεθα ἐν σπουδῇ εἰς τὸ ὑπαιθρον καὶ παύθοντες ἀνα δύο ἐκκινούμεν ἐν ἀπεριγράπτῃ συγκινήσει τὸ συνοδεῖν Τούρκων καὶ Βουλγάρων φρουρῶν, κατευόμενοι εἰς Δράκον. Καθ' ἅπασαν τὴν ὁδὸν ἐκτοξεύονται αἱ κυσότητες τῶν ὄψεων καθ' ὅλων καὶ ἰδίᾳ κατ' ἐμοῦ, ὅστις ἡγούμενος τῆς πομπῆς μετὰ τοῦ ἐγκολπίου εἰς τὸ στῆθος γίνονται ὁ στόχος τῶν ἀκολουθούντων Βουλγάρων, οἵτινες λείπουσι νὰ ἐκθέσωσιν ἀθεοφθῶς ἐν τῷ προσώπῳ μου πρὸ

Ὁ Χατζὴ Σεχρέτης τὴν Ἀληπασιάδα καὶ Ἰσμαὴλ Ντίνος ἄτινα.

τῶν ἀλλοθρήσκων καὶ τὴν ἀγίαν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Μετὰ πεζοπορίαν ἐννέα καὶ πλέον ὥρων, καθ' ἃς ἐν καταναγκαστικῇ σιγῇ ἡκούομεν τὸν κρότον τῶν τηλεβόλων, φθάνομεν εἰς τὸ μαρτυρικὸν Δοξάτον, ἔνθα καταπεπονημένοι καταλύομεν μετὰ πολλὰς παρακλήσεις εἰς τὸ κτίριον τῆς τουρκικῆς σχολῆς πρὸς μικρὰν ἀνάπαυσιν καὶ ἐνίσχυσιν διὰ τὸ περαιτέρω μαρτυρίον μας. Κατακλιθέντες δύο περίπου ὥρας, ἐν μέσῳ παντοειδῶν ἀκαθαρσιῶν, ἔτε τοῦ κτιρίου τούτου χρησιμεύοντος ὡς σταύλου, ἐγειρόμεθα εἰτα καὶ ἐπαναρχίζομεν τὴν πρὸν τὰ πρόσω πορείαν διὰ τῆς κεντρικότερας ὁδοῦ τῆς καμπούλεως ταύτης, ἡ ὁποία τρομοκρατούμενη ἐφαίνεται ὡσεὶ ὕψιμος κατοίκων. Ἀπὸ τοῦ Δοξάτου ἐν μέσῳ καυστικωτάτου ἡλίου βαδίζοντες λιπόψυχοι φθάνομεν εἰς τὴν Δράμαν καὶ καθήμεθα ἔξω αὐτῆς εἰς τὸ ὑπαιθρον προσκλιόντες ἐπὶ τῇ καταστάσει ἡμῶν ὁλάνεν ἐπιδεινούμενη. Μετὰ διαμονὴν μιᾶς περίπου ὥρας, ἐγειρόμεθα τῇ διαταγῇ τοῦ ἀρχιφρουροῦ καὶ ὀδηγούμεθα εἰς ἓνα λοφίσκον παρὰ τῇ σιδηροδρομικῇ γραμμῇ, ἔνθα οὗτος μετὰ τόνου σκαιοῦ διατάσσει νὰ παραταχθῶμεν εἰς εὐθείαν γραμμὴν ἀνὰ εἰς τοὺς δὲ φρουροὺς νὰ γερμίσωσι τὰ ὕπλα καὶ νὰ ὦσιν ἑτοιμοὶ εἰς τὴν διαταγὴν αὐτοῦ. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἰδόντες ὅλα αὐτά, καταλαμβανόμεθα ὑπὸ πανικοῦ, νομίζοντες πλέον ὅτι εἶνε τὸ τέλος ἡμῶν, ὅτε φαίνεται μακρόθεν ἀμαξοστοιχία, ἥτις πλησιάζουσα ἵσταται ἐπὶ τούτῳ καὶ παραλαμβάνει ἡμᾶς.

Ἀμέσως ἡ ἀμαξοστοιχία ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν. Περὶ τὸ μεσονύκτιον δὲ φθάνομεν εἰς τὸν σταθμὸν Γιουμουλτζίνης, ἔνθα ἀξιωματικὸς τις παραλαβὼν ἡμᾶς ὀδηγεῖ περικυκλωμένους ὑπὸ φρουρᾶς, ἐνὰ δύο πάλιν παρατεταγμένους, ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους κατὰ διαφόρους ἐλιγμούς ὑπὸ τὸ βαθὺ τῆς νυκτὸς σκότος καὶ τῆς νεκρικῆς κυριολεκτικῆς σιγῆς. Ἀπὶ τέλους φθάνομεν εἰς ἓνα στρατῶνα, ἔνθα παραινῶντα κατακλινόμεθα ἔτε μὴ δυνάμενοι μῆτε νὰ σταθῶμεν μῆτε κἂν νὰ καθήσωμεν κατὰκοποι καὶ ἐξηντημένοι ἐκ τῆς πορείας καὶ τῶν παρεπομένων. Τῇ ἐπαύριον προσελθὼν ὁ στρατιωτικὸς τῆς πόλεως διοικητὴς δηλοῖ εἰς ἡμᾶς λίαν συνωφρομένους, ὅτι μέχρι τῆς στιγμῆς ἀγνοεῖ τάχα ὑπὸ ποίαν ἰδιότητα ἐστάλημεν ἐκεῖ καὶ ὅτι συνεπὶς θὰ κρατηθῶμεν φρουρούμενοι αὐστηρῶς μέχρι νεωτέρων διαταγῶν. Ὀλίγας σχετικῶς ἡμέρας ἐμείναμεν ἐν Γιουμουλτζίνῃ, πλὴν καὶ ἡ ἐν αὐτῇ διαμονὴ μας ἦτο κυριολεκτικῶς μαρτύριον. Περιτριμμένοι εἰς μίαν αἰθῶσαν μεμολυσμένην ἀπὸ νοσηλευσμένων ἀσθενῶν στρατιωτῶν ἐκ τυφοειδοῦς πυρετοῦ, περιπνευμονιῶν καὶ ἄλλων, δὲν εἴχομεν τὸ δικαίωμα, ἔστω καὶ ὑπὸ τὴν αὐστηροτέραν ἐπιτήρησιν, νὰ ἐξέλθομεν ὀλίγον πρὸς ἀναψυχὴν, ἀφοῦ μάλιστα βιαζόμενοι ἀπὸ τὰ κτυπήματα τῶν ἀκτινίδων τῶν ὕλων ἐπληρούμεν καὶ αὐτὰς τὰς φυσικὰς ἡμῶν ἀνάγκας. Τὴν 23ην Ἰουνίου μ.μ. ἐμφανίζεται λογίᾳ τις, ὅστις μᾶς διατάσσει νὰ παρασκευασθῶμεν πρὸς ἀναχώρησιν. Μετὰ ἡμίσειαν περίπου ὥραν εὐδοκίμεθα καὶ πάλιν παρατεταγμένοι στρατιωτικῶς, πρὶν δὲ ἡ ἐκκινήσωμεν, ὁ λογίᾳ μετὰ τινος ὕψους σκαλοῦ ἐπὶ νισεν εἰς ἡμᾶς, ὅτι θὰ ἐπυφαιζέτο πᾶσα ἐκείνη, ὅστις θὰ ἀπεμακρυνέτο τῆς γραμμῆς, ἔστω καὶ ἐν βῆμα, μετ' ὁ ἀρχίζει ἡ πεζοπορία μετὰ μεγάλης προσοχῆς συνεπεῖα τῆς ἀπειλῆς, ἡγούμενοι καὶ πάλιν ἐμὸς τῆς πνεύματος πομπῆς. Διελθόντες ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους τὰς ἀποκεντρωτέρας ὁδοὺς τῆς πόλεως φθάνομεν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν ἔνθα ἐδεήσε νὰ ἀναμείνωμεν ἐπὶ τινος ὥρας τὴν ἀμαξοστοιχίαν, ἐκτεθειμένοι εἰς τὰς ὕψεις καὶ τοὺς χλοασμούς τῶν ἐκεῖ παρευθέντων στρατιωτῶν. Ἐρχεται ἐπὶ τέλους ἡ ἀμαξοστοιχία καὶ ἀμέσως ἐπιβαδίζομεθα ὡς οἱ ἑσχατοὶ καταδίκαι εἰς ἀνοικτὸν βαγόνιον, πλήρες γαιωνθρά-

